1838. No. 47.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 12 JUNIJ.

De Gedeputeerde Staten van Vriesland, willende vaststellen den tijd voor de Uitloting

1°. Van eene somma van *zes en twintig duizend Guldens* uit de Negotiatie ten laste van de provincie *Vriesland*, groot *honderd dertien duizend Guldens*, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven ten behoeve der Provincie over het dienstjaar van 1835, volgens het daarvan bij Zijner Majesteits besluit van den 27 Augustus 1835, no. 26 goedgekeurde plan.

2°. Van eene somma van *vijftien duizend Guldens*, uit de Negotiatie groot *honderd duizend Guldens*, ten laste van de provincie *Vriesland*, om te strekken tot dekking der kosten van eenige verbeteringen van Waterstaats Werken over het dienstjaar 1836, zijnde het plan voor die Negotiatie goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11 December 1835, no. 75.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen dat de gemelde Uitlotingen waarvan de aflossingen volgens de hiervoren vermelde plans van Negotiatie zullen plaats hebben, met primo December 1838, zal geschieden op Donderdag den 14 Junij aanstaande, in eene opene Vergadering van Gedeputeerde Staten.

En zal deze resolutie in de Nederlandsche Staats-Courant, de Haarlemmer en Leeuwarder Couranten, en in de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad worden geplaatst, om daaraan de vereischte bekendheid te geven.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. SCHIK.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 4 Junij.* Al de vorstelijke personen hebben ons verlaten en zich naar Potsdam begeven, alwaar gedurende hoogstderzelver tegenwoordigheid nog eenige feestelijkheden zullen plaats hebben. Eergisteren heeft een schitterend dejeuner dansant in het hotel der Pruissische ambassade plaats gehad, op hetwelk, behalve de vorstelijke gasten, nog zeer vele voorname personen en geleerden genoodigd waren. Terstond daarna is de Keizerlijke familie naar Potsdam vertrokken en heeft daar op den eersten feestdag de heilige communie in de Russische kapel bijgewoond. Gisteren heeft ook ons hof zich derwaarts begeven, waar heden op den tweeden Pinksterdag het leerbataillon door de koninklijke familie, in het open veld, wordt onthaald. In den voormiddag houdt het garnizoen van Potsdam parade voor de hooge gasten; des namiddags wordt diner gehouden bij den Koning in het nieuwe paleis, en des avonds eene tooneel-vertooning bijgewoond. Het Keizerlijke gezin vertrekt tusschen 10 en 12 dezer naar Silezie, zullende het eerste nachtverblijf houden te Grunenberg, het tweede bij Prins *Willem* (broeder des Konings) op het kasteel Fischbach en het derde op Furstenstein, alwaar alsdan de Keizerin de baden zal beginnen te gebruiken. Prins *Willem* vertrekt met zijne familie eenige dagen vroeger van hier, om het Keizerlijke paar op zijne goederen plegtig te ontvangen. De juweelen welke de Keizerin hier gedurende de feestelijkheden heeft gedragen, worden op twee millioen thaler geschat; hieruit kan men opmaken dat het verblijf der Russisch Keizerlijke familie aan onze stad ook verscheidene voordeelen heeft opgeleverd; vooral vertoonde de Keizer zich vrijgevig jegens kunstenaars, welke Hoogstdezelve met zijne bekende minzaamheid heeft uitgenoodigd hem te Petersburg in zijn paleis te komen bezoeken. Onze Koning zal, eenige dagen na het vertrek des Keizers, met den Kroonprins en de overige Prinsen, naar Silezie op reis gaan, en verscheiden weken op Erdmansdorf bij Schmiedeberg doorbrengen. Gedurende de aanwezigheid des Keizerlijken gezins in onze hoofdstad, heeft men hier zeer weinige jonge Polen opgemerkt, die anders in grooten getale worden gezien en gedeeltelijk ook onze hooge school bezoeken; men onderstelt, dat zij van hooger hand zijn verzocht geworden, om zich voor het oogenblik eenigzins minder openlijk te vertoonen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 5 Junij.* Uit Hamburg meldt men: Aangaande het stoomschip *Nikolai I* verneemt men, dat, uit hoofde van de aanhoudende oostelijke en noordelijke winden, nog niets verder uit het wrak is kunnen geborgen worden; intusschen wordt hetzelve strengelijk bewaakt en zoodra zuidelijke winden de zee van de kust drijven, zal al het kostbare, dat zich nog in het ruim mogt bevinden, daaruit worden gehaald. De meeste passagiers zijn verder gereisd, en aan hen, die naar Petersburg mogten willen terug keeren, is kostelooze overvaart aangeboden.

Te Berlijn houdt men het er voor dat de Pauselijke Stoel het vertrek van den heer *von Bunsen* heeft afgewacht, alvorens aan het verlangen der Pruissische regering te voldoen om den heer Dr. *Husgen* in het beheer van het Keulsche domkapittel te bevestigen. Deze bevestiging is, bij eene breve, door een courier uit Rome aan het Berlijnsche kabinet overgebragt. — Ook te Berlijn voorspelde men zich veel goeds van deze inschikkelijkheid door den Heiligen Stoel betoond, waaruit althans van eene vriendschappelijker stemming van het Roomsche Hof bleek. Dit kon niet nalaten op de kerkelijke aangelegenheden van Keulen en van Posen voordeelig te werken, en werd beschouwd als een grooten stap op den weg eener minnelijke schikking dier aangelegenheden.

Volgens regtstreeksche brieven uit Lubeck, zouden zich op het Russisch stoomschip *Nikolai I*, hetwelk geheel en al eene prooi der vlammen geworden is, de geschenken bevonden hebben die door het hof van St. Petersburg bestemd waren voor Koningin *Victoria*, ter gelegenheid van Hoogstderzelver krooning.

Men schrijft uit Weenen, dat de zoon van Z. K. H. den aartshertog *Karel*, de aartshertog *Frederik*, van zijne ziekte geheel en al hersteld zijnde, voornemens was om eene groote zeereis te ondernemen. Deze Vorst heeft den rang van kapitein bij de Oostenrijksche marine. Te Weenen werden verscheidene voorwerpen van waarde vervaardigd, die men dacht dat door Z. K. H. zouden medegenomen worden, om die op zijne reize ten geschenke te geven. — De Turk, die zich in den Donau verdronken heeft, is niet, gelijk gemeld is, een secretaris der Turksche ambassade, maar naar men thans verneemt, diens bediende.

ENGELAND.

LONDEN, *den 6 Junij.* De berigten uit Mexiko zijn tegenstrijdig. Volgens sommigen, bestond er alle hoop, dat de bestaande geschillen tusschen dat gemeenebest en Frankrijk spoedig in der minne zouden worden bijgelegd. Volgens anderen, heerschte te Mexiko nog steeds eene groote opgewondenheid, en ging men voort, zich in staat van verdediging te stellen.

De stoomboot *the Great Western* heeft, den 2 dezer, hare tweede reis naar New-York ondernomen, aan boord hebbende 65 passagiers, 40,750 souvereinen en een aantal koopwaren.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 7 Junij.* In den afgeloopen nacht is in het burgerlijk en militair huis van verzekering dezer residentie overleden de persoon van *J. A. Holtus*, die bij de jongste zitting van het hof van assises dezer provincie, ter zake van gepleegde valschheid in geschriften van koophandel, tot eene lijfen onteerende straf was veroordeeld. Het tegen hem gevoerde regtsgeding had de algemeene aandacht, buitengemeen, tot zich getrokken, vooral toen de overledene eerst als een verstokt aanklager zijns vaders optrad, waardoor hij, zijne strafbare daden daar gelaten, een onaangenamen indruk bij een ieder verwekte. Later toen hij zijne schuld en de schuldeloosheid zijns vaders erkende, trad deernis voor dien indruk in de plaats, daar men, ondanks de afdoolingen van den ongelukkige, hem uit hoofde van zijne geslepenheid, zijne gevatheid — eene betere zaak waard — hem toch zekere belangstelling toegedragen had. Zoo is hij dan, door het oordeel van den wereldlijken regter getroffen, en door eenen welsprekenden menschlievenden regter tot boete en berouw aangemaand, voor den eeuwigen Regter verschenen, zonder hier nog de kracht van den wrekenden arm der geregtigheid te hebben ondervonden. In de gegevene omstandigheden, zal ieder wien een gevoelig hart in den boezem klopt, het der Voorzienigheid als gunst toerekenen, dat zij een verdwaalde, maar en laatste nog teruggekeerde, tot zich genomen heeft, die tot ziele-foltering en geest-uitputting, gevolgen van zijn schier onbegrijpelijk aanvankelijk sluw ontkennen, meer heeft geleden, dan phijsieke straf hem immer kon doen ondergaan.

De overledene ga dan ten grave, wel voorzeker als een leerrijk voorbeeld, hoe de schoonste gaven, het uitmuntendst vernuft, misbruikt kunnen worden, en hij die een waarachtig sieraad der maatschappij, zijn vaderland tot nut en eere had kunnen wezen, niet dan treurig befaamd dit leven verlaat, maar tevens in de hoop, dat hem de hoogste barmhartigheid en vergiffenis geworde.

AMSTERDAM, *den 7 Junij.* De gewone Jaarlijksche Vergadering van den Raad der *Nederlandsche Handel-Maatschappij* is, op gisteren, Woensdag den 6 dezer, te Amsterdam geopend.

In eene, bij die gelegenheid gehoudene aanspraak, heeft de President, de heer *H. C. van der Houven*, den gang en stand der zaken en aangelegenheden van de gemelde Maatschappij doen overzien, door de aanwijzing van den werkkring, het werk en de geschiedenis dier inrigting, gedurende haar met ultimo December 1837 verstreken dertiende boekjaar. Aan die aanspraak, welke bij vernieuwing aantoonde, dat en hoe deze Maatschappij aan de edele en verhevene bedoelingen van haren Koninklijken Stichter, ten behoeve van Nederlands Handel, Scheepvaart, Scheepsbouw en Nijverheid, beantwoordt, en dat, zoo als ook uit de aan heeren Commissarissen ter goedkeuring voorgelegde balans over genoemd boekjaar, nader blijken zou hare werkzaamheden op nieuw in toenemende mate zijn gezegend geworden, ontleenen wij nog de volgende bijzonderheden:

Er had geene verandering plaats gehad in het personeel der Directie, noch ook in dat van het agentschap te Rotterdam, en ook geene in dat der factorij te Batavia. Te Dordrecht zijn de heeren *F. van Wageningen* en *H. J. Knottenbelt* benoemd tot Agenten, niet uitsluitend aan de dienst der Maatschappij verbonden, en zulks ten gevolge van het overlijden van den heer *Jacob van Wageningen*. Bij de agentschappen der factorijen op Java en Sumatra, hadden almede geene veranderingen plaats, dan allen te Passarouang, alwaar het beheer van zaken was opgedragen aan den heer *G. D. Schlegel*, in de plaats van wijlen den heer *W. Beth.*

Gelijk in de personen, in hare dienst werkzaam, zoo mogt de Maatschappij zich ook in hare zaken en betrekkingen mildelijk gezegend zien. Deze laatste verkregen eene nog verdere uitbreiding, blijkbaar zoo wel in de vermeerderde retouren, voor haar uit Oost-Indie aangebragt, als in het toegenomene bedrag der goederen en waarden, door haar derwaarts uitgezonden. Aan het gevaar, waarmede de handels-crisis in Amerika, in hare uitwerkselen en gevolgen, ook de Maatschappij bedreigde, ontkwam zij gelukkig zonder aanmerkelijke schade te lijden.

De door haar gedane uitzendingen bestonden voornamelijk uit specien, katoenen lijnwaden, goederen ten dienste van het Indische bestuur, waaronder voor ruim *f* 76,000 aan gezouten vleesch en gerookt spek; en voorts uit lakens voor ruim *f* 122,000; polemieten voor ruim *f* 98,000; koffij-zakken (door de behoeftige klasse vervaardigd) voor ruim *f* 123,000; bladkoper voor ruim *f* 87,000; benevens papier, Delftsch aardenwerk en inlandsch tarwemeel; van welk laatstgenoemd artikel de genomene proeven bijzonder hebben voldaan.

In de veilingen der Maatschappij, gedurende het jaar 1837 gehouden, werden opgenomen 662,453 balen en 200 vaten koffij; 117,556 kranjangs en kanassers, 1453 kisten en 1150 matten en balen suiker; 2893 kisten indigo en eene aanzienlijke hoeveelheid specerijen; 28,047 schuitjes tin, benevens eenige kurkuma en Java-thee. Dat alles werd, in weerwil van de onrust, door de bovengemelde handels-crisis allerwege verspreid, gereedelijk geplaatst, waaruit alzoo blijkt, wat er is van de vestiging eener markt van koloniale producten hier te lande, en van hoe veel belang het beginsel is der vereeniging van die producten in ééne krachtige en doelmatig bestuurde hand.

Omtrent de uitbreiding der cultuur van de verschillende voortbrengselen des Javaschen gronds luiden de berigten, bij voortduring, gunstig, en zoowel aan de verbetering der qualiteit als aan de vermeerdering der hoeveelheden, wordt met zorg en vlijt gearbeid, ook blijkens de pogingen, ter vermeerdering der sorteringen in de koffij veilingen en den toenemenden roem, welken de qualiteit der Java-Suiker, bij de Raffinadeurs, verwerft; terwijl sommige partijen Java-Indigo met de Bengaalsche konden wedijveren. De uitwerking der handels crisis drukte meest op de specerijen. De aanmerkelijke prijsverlaging der noten-muscaat in de voorjaars-veiling van 1837 getuigde daarvan. Omtrent de kaneel-cultuur koestert men zeer gunstige verwachtingen. Er werd geen cochenille aangevoerd, doch men ziet die in 1838 te gemoet.

Ook de tabaks teelt wordt met kracht doorgezet, ofschoon de qualiteit der ontvangene partijen nog steeds te wenschen overliet. Omtrent de thee-cultuur luiden de berigten almede gunstig, en men mag daarvan eerlang regelmatige aanvoeren, in diverse, voor de Hollandsche markt geschikte sorteringen te gemoet zien. In 1837 werden niet meer dan ongeveer 6000 ponden aangebragt. De vier in 1837 ontvangene kisten ruwe Java-zijde stoffen troffen eene ongunstige markt. Tot nog toe beantwoordt de zijde-teelt in Indie niet aan de daaraan bestede moeite en kosten. 41176 stuks huiden, door de Maatschappij aangevoerd, werden, hoewel in afnemende mate, echter nog meestal, tot eenigzins verliesgevende prijzen verkocht. Aanmerkelijk was het verlies, door de Maatschappij geleden, op de door haar in 1837 aangevoerde, zoo in veiling als uit de hand verkochte 23,118 schuitjes tin, waardoor de vroeger op dit artikel genotene winst voor een goed deel wederom werd weggenomen.

Op Java wordt eene ongestoorde rust genoten, en, terwijl de handel op Oost-Indie bloei en welvaart onder alle standen in het moederland verspreidt, worden welvaart en bloei allerwege bij de inlandsche bevolking op Java waargenomen, meer bijzonder nog in de binnenlanden en residentiën, alwaar het tegenwoordige stelsel van cultuur in al deszelfs kracht ontwikkeld wordt en in deze opmerking voorzeker eene allerkrachtigste verdediging vindt.

De werkkring der factorij te Batavia breidt zich, met dien der Maatschappij, gelijkelijk uit, en de wijze, waarop de factorij zich in denzelven beweegt, draagt allezins de goedkeuring der directie weg. De lijnwaad-handel behoort thans mede tot de hoofdbemoeijingen van dat ligchaam, welks jongste boekjaar mede gunstig gekenmerkt werd, door de geheele opruiming van al de nog overgeblevene goederen, tot vroegere uitzendingen behoorende. Met China werden de betrekkingen levendig gehouden; doch de door de factorij derwaarts gedane ondernemingen slaagden echter niet bijzonder gelukkig. — Levendiger was de handel met Calcutta, zoo door de behoefte aan Bengaalsche opium, als door die aan Goenje koffij-zakken.

Onder de agentschappen der factorij, ontwikkelde dat te Padang, onder het bestuur van den heer *L. M. F. Plase*, zich in den laatsten tijd bijzonder gelukkig.

Bij het herstel der rust in de bovenlanden van Sumatra, door den eindelijken val van het zoo hardnekkig verdedigde Bonjol, opent zich een nieuw tijdperk voor dat belangrijke eiland, met opzigt tot deszelfs handel met Nederland. Intusschen stond, in den laatsten tijd, het eenige voor retouren geschikte artikel, koffij namelijk, nog steeds te hoog in prijs, om, met hoop op voordeel, herwaarts te kunnen worden gezonden, waarom de Maatschappij zich dan ook gelukkig achtte, in 1837 slechts 8460 balen Padang-koffij ontvangen te hebben. Het handels-etablissement te Paya Kombo, onder het bestuur van den heer *van Heel*, neemt toe in belangrijkheid en bloei, en dat te Padang-Panjang, thans onder het bestuur van den heer *Kopersmit*, begint zich insgelijks te ontwikkelen.

Voor de Japansche expeditie in 1837 is het schip *de 2 Cornelissen*, van Amsterdam, bevracht geweest.

Het octrooi der Javasche Bank werd voor tien jaren vernieuwd, en een dividend van 32 percent of *f* 160 per aandeel, door die inrigting, over haar 9de boekjaar, uitgedeeld.

De Maatschappij bevrachtte, in 1837, 127 schepen, waaronder een van Groningen, metende te zamen 36,335 en uitmakende 43,560 uitleverende lasten, zijnde 29 schepen of 8507 gemetene en 10,928 uitleverende lasten meer dan in 1836, terwijl bovendien nog onderscheidene bodems, ter geheele of gedeeltelijke belading, bij de Factorij te Batavia werden aanbevolen. Van de in 1836 uitgezon-

dene schepen is alleen nog *de 2 Cornelissen*, ten gevolge der afgelegde Japansche reis, niet in onze havens terug gekeerd. Van die, in 1837 bevracht, bragten er reeds op ultimo Mei ll. 70 derzelver retourladingen hier te lande aan, en op dat tijdstip kende men hier 101 dier bodems als behouden te Batavia aangekomen. Daaronder behoorde mede de *Diligentie*, van welk schip men echter het verlies te betreuren heeft, daar hetzelve op den 22 Augustus 1837, ter reede van Passarouang, in brand geraakt en zoo goed als geheel verteerd is, benevens *de Zeeuw*, een uitmuntend nieuw schip, bij het binnenkomen na de bijna afgelegde eerste reis, op den 8 April ll., op den Banjert, gestrand en totaal verongelukt. De Maatschappij blijft zich onthouden van het verleenen van toezegging van bevrachting aan nieuwgebouwde schepen. Zij acht die aanmoediging van den scheepsbouw niet alleen onnoodig, maar vermeent zelfs dat die geheel ondoelmatig en schadelijk werken zou, vermits, ofschoon het der Directie gelukken mogt, in 1837, al de gereedkomende, aangebodene en geschikte bodems te bevrachten, echter, zoo als reeds in het vorige jaar, door den heer President, was opgemerkt, de aanbouw van schepen, in weerwil van de uitbreiding der cultuur op Java, in geene verhouding meer staat tot de behoefte aan scheepsruimte, en zonder eene matiging in dien aanbouw, het gebruik van al de bodems, voor de vaart op Oost-Indie geschikt, eene volslagene onmogelijkheid gaat worden.

De noodzakelijkheid dier matiging valt allerwege in het oog. 19 schepen, meestal van buitengewone grootte, en alzoo blijkbaar voor de genoemde vaart bestemd, werden in 1837 op stapel gezet, en in den loop van het tegenwoordige jaar is dit getal met nog 15 vermeerderd. 146 bodems in staat om meer dan 50,000 lasten aan te brengen, bevinden zich reeds in deze vaart, en de onmatige toeneming van dat getal is geheel onevenredig aan de vermindering, welke, langs den gewonen weg van slooping, daar in kan worden verwacht, terwijl het de vurige wensch blijft, dat die vermindering niet door buitengewone rampen moge worden daargesteld.

De Maatschappij betaalde, in 1837, aan vrachtgelden, voor retouren, *f* 6.704,156:40 en aan Assurantie-premien *f* 791,909, — terwijl de vermeerderde uitzending van goederen naar Oost-Indie haar bij toeneming de gelegenheid verschafte, om, ook door het verleenen van uitvrachten, de reederijen te doen deelen in de voordeelen, uit het bestaan en de handelingen der Maatschappij voortvloeijende.

De President wees voorts den gang en stand der Fabrijkmatige Nijverheid hier te lande aan en leverde deswege een, over het geheel genomen, gunstig verslag, terwijl de geheele aanspraak overtuigend aantoonde, dat en hoe de Nederlandsche Handel-Maatschappij voortgaat, met te beantwoorden aan het doel harer oprigting, door op de algemeene belangen van Handel, Scheepvaart en Nijverheid, den voordeeligsten invloed uit te oefenen.

Aan heeren Commissarissen werd, in hunne daarop gevolgde vergadering rapport uitgebragt, door de Commissie, met het onderzoek der balans, over het 13de boekjaar, belast geweest.

Van den 8sten. Onlangs is aan de Regering een aanvrage ingediend, tot bekoming van een octrooi om het Vechtwater, door middel van onslibbare buizen, binnen deze stad te leiden, waarvan de pijpen door een tunnel gedekt zullen zijn. Het tijdsbestek tot voltooijing van dien arbeid wordt op drie jaren berekend, terwijl de kosten daaromtrent op nagenoeg 3½ millioen guldens geschat zijn. Volgens het opgegeven plan zou dit water voor veel goedkooper prijs kunnen worden geleverd, dan thans bij den laagsten prijs van het water alhier het geval is, terwijl ook daarenboven ieder particulier door middel van waterbakken, hetzelve pompsgewijs in zijne woning zoude kunnen doen komen. Zonder het besluit van Z. M. ten deze te willen vooruitloopen, bestaat er gegronde hoop, dat dit octrooi eerstdaags zal worden verleend.

Dezer dagen heeft men in sommige dagbladen gemeld, dat de Regering concessie had verleend, tot het aanleggen van eene stoomboot van Leiden naar Amsterdam over het Haarlemmer-Meer, een besluit hetwelk zou kunnen doen onderstellen, dat de Regering had afgezien van het plan om dat Meer droog te maken. Men verneemt echter tevens dat de Regering bij het verleenen dier concessie uitdrukkelijk heeft bepaald, dat de geoctrooijeerde geene aanspraak zal kunnen maken op schadevergoeding, welke hem zoude kunnen te beurt vallen, indien men tot de droogmaking van het Meer mogt overgaan.

Van den 9den. Voor het Hof van Assises is gisteren alhier verschenen *H. Derkse*, wed. *Wetzenbach*, beschuldigd van moedwilligen manslag met voorbedachten rade, in de maand December ll. binnen de stad Rotterdam, jegens haren dertienjarigen zoon gepleegd. Onder de menigvuldige criminele regtsgedingen, welke in de laatste jaren hier te lande zijn gehouden, is dit voorwaar een der gewigtigste, en men kan het gewis in de geschiedrollen van de criminele regtspleging als eene hoogst zeldzame zaak aanmerken, dat eene moeder haren eigen dertienjarigen zoon heeft vermoord.

Voor den regter ter instructie heeft deze beschuldigde in hare twee eerste verhooren de misdaad ontkend, en voorgegeven, dat haar zoon zich zelf zoude opgehangen hebben; later is zij echter door den drang der omstandigheden tot bekentenis gekomen en heeft zij hare misdaad beleden.

Ook heden in de openbare teregtzitting heeft zij aanvankelijk ontkend, doch later door de gemoedelijke toespraak van den heer voorzitter heeft zij dit besluit laten varen, doch voorgegeven, dat zij bij het plegen der misdaad in zoodanigen staat van dronkenschap en verstandsverbijstering verkeerd heeft, dat zij niet weet, wat er is voorgevallen.

Zestien getuigen zijn gisteren gehoord. Tot voorkoming van eene smartelijke ontmoeting, heeft het Hof besloten, dat de twee dochters der beschuldigde, welke onder renseignement zoude worden gehoord, geene verklaringen zouden afleggen. Heden zullen de pleidooijen een' aanvang nemen. Men verneemt, dat de defensie alleen van eenen juridieken aard zal zijn.

LEEUWARDEN, *den* 8 *Junij.* Ter vervulling der buitengewone vacatures, welke in de Staten der provincie Vriesland zijn ontstaan, zijn verkozen:

Wegens den stand der Edelen: Mr. *Schelte* Baron *van Heemstra*; en zulks in plaats van Mr. *D. J. A.* Baron *van Harinxma thoe Slooten*, benoemd tot substituut-officier bij de Regtbank alhier.

Wegens den Stedelijken stand: Mr. *Bauke Haga*; en zulks in plaats van den heer *T. Gonggrijp*, overleden.

Z. M. heeft dezer dagen tot Broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den heer *W. van Hulst*, generaal-brandmeester van 's Gravenhage, die zich, bij den brand op het Huis ten Bosch, het eerste aldaar bevonden heeft.

Naar men verneemt zijn tot honoraire leden bij Koninklijke Akademie van Oudheidkunde te Athene benoemd de hoogleeraaren *P. van Limburg Brouwer*, a. m. philos. theor. et med. doctor, te Groningen, *D. J. van Leunep*, te Amsterdam, *J. Bake*, te Leiden, en *P. van Heusden*, te Utrecht.

Door de heeren Burgemeester en Wethouderen van 's Hage, in bekend gemaakt, dat, op voorstel der commissie van beheer over en ten gevolge van de consideratien van den geneesheer van de bad-inrigting te Scheveningen, het badsaizoen op den 11 dezer, geopend zou worden.

Uit het gedane verslag in de dezer dagen te Middelburg gehoudene algemeene vergadering van deelhebbers der Nederlandsche Maatschappij van Vee-Verzekering, is gebleken, dat door die Maatschappij, over het jaar 1837, aan schadevergoedingen voor verloren runderen is uitbetaald eene som van *f* 99,294,05.

Het getal verloren runderen, op een verzekerd getal van circa 30,000, beliep 2012 stuks, waaronder niet minder dan 1550 aan de heerschende longziekte, voor welke betaald was *f* 77,825,50.

Deze som was genoten door 350 huisgezinnen, aan welke de voormelde ramp meerdere of mindere schade had toegebragt.

Ofschoon, bij het heerschen van besmettelijke of aanstekende ziekte daartoe ongehouden, had nogtans de Maatschappij de voorkomende schaden van dezen aard, tot de maand November, dadelijk, naar den vollen maatstaf, uitbetaald; naar aanleiding eener bepaling van haar reglement, volgens welke bij het heerschen van de bedoelde ziekte, „ hangende de beslissing van het gouvernement, nopens de uit 's Rijks veefonds te verleenen vergoedingen, aan de „ verzekerden door de Maatschappij een voorschot tot voorziening in oogenblikkelijke behoefte, tegen intrekking van schuldbekentenissen, kan worden verstrekt."

Door deze voorruitbetalingen waren inmiddels de veehouders in staat gesteld geworden, terstond gezond en baatgevend vee, in de plaats van het verlorene, aan te koopen, hun bedrijf ongestoord voort te zetten, en hunne gewone inkomsten er van te blijven genieten.

Door 's Konings gunstig besluit van den 13 Augustus 1837, volgens hetwelk ⅓ der verliezen aan de longziekte geleden, uit 's Rijks Veefonds is vergoed geworden, werd een deel der alzoo gedane vooruit-betalingen bij de Maatschappij terug ontvangen; en dit, gevoegd bij de opofferingen welke de deelhebbers in het kapitaal besloten hebben te dragen, en de gedeeltelijke toepassing van art. 4 van haar reglement, levert het gevolg op, dat deze instelling met gerustheid zal kunnen blijven voortwerken, niettegenstaande dan ook de verliezen, waaraan zij reeds in het tweede jaar na hare oprigting had het hoofd te bieden, zoo gewigtig zijn geweest.

De ondervinding had overigens geleerd, dat, bij het heerschen van rampen als de bovenbedoelde, eene verzekering daartegen op den duur onuitvoerlijk wordt, als slechts deelneming vindende in die streken, waar het gevaar dadelijk aanwezig is, zoo dat de middelen, om er het hoofd aan te bieden, door een te klein ligchaam moeten gedragen worden, of wel eene Maatschappij dezelve voortdurend alleen uit eigen boezem willende bestrijden, deze zulks met haren ondergang zou moeten bekoopen.

Op dien grond is dan ook van deze soort van verzekering provisioneel moeten worden afgezien, en bepaalt de werking der Maatschappij zich thans tot den waarborg tegen verliezen aan gewone rampen, ziekten of ongelukken; iets waardoor wel haar werkkring meer beperkt, doch daarentegen haar bestaan en het middel om hare engagementen steeds getrouwelijk te kunnen blijven naleven, naar behooren verzekerd zijn.

Het nakomen harer verbindtenissen, gedurende een jaar als het voorafgegane, werd overigens geacht, bij den stand der veehouders in ons Vaderland, voor het vervolg, eenen vasten grond te moeten leggen van vertrouwen in de deugdelijkheid harer inrigting.

Naar men verneemt zal de leger-afdeeling, welke bestemd is om in de eerste dagen van Julij het Kamp bij Reijen te betrekken, zamengesteld zijn als volgt: Bevelhebber der divisie, de generaal-majoor *H. de Favauge*.

Eerste brigade: generaal-majoor, graaf *van Limburg Stirum*; 1ste, 2de en 3de bat. der 7de afd. infant.; 1ste, 2de en 3de bat. der 10de afd. infanterie.

Tweede brigade: generaal-majoor *D. Hart*; 1ste en 2de bat. der 2de afd. infant.; 1ste en 2de bat. der 17de afd. infant; 1ste en 2de bat. der 18de afd. infant.

Het 4de bataillon der 8ste afd. inf., thans in garnizoen te Grave, zal binnen weinige dagen naar Groningen vertrekken, ten einde het 1ste bat. der 10de afd. inf., hetwelk bestemd is om te Reijen te gaan kamperen, af te lossen.

Men zegt dat het 1ste bataillon der 9de afdeeling infanterie bestemd is om het 1ste bataillon der 17de afdeeling infanterie te Amsterdam af te lossen, als zijnde laatstgemeld bataillon bestemd om in het laatst dezer maand het kamp bij Reijen te betrekken.

174ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vierde klasse.

1ste Lijst. No. 13419, eene premie van *f* 1000. No. 20423, een prijs van *f* 1500. No. 23110, 9237, 7089, ieder een prijs van *f* 1000.

2de Lijst. No. 21049, een prijs van *f* 1000.

3de Lijst. No. 13717, een prijs van *f* 10,000. No. 18115, een prijs van *f* 1000.

4de Lijst. No. 12518, een prijs van *f* 2500. No. 6802, 23418, 19544, ieder een prijs van *f* 1000.

5de Lijst. No. 16348, een prijs van *f* 25,000. No. 3006, een prijs van *f* 1000.

6de Lijst. No. 14148, een prijs van *f* 1500. No. 19012, een prijs van *f* 1000. No. 4312, eene premie van *f* 2000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 27 Mei de kofschepen *de jonge Johan van Letten*, kapt. J. U. Jansen, van Dantzig, *de jonge Derk*, kapt. H. E. Vos, van Oostrisoer, *Minerva*, kapt. H. Albers, van Dantzig en *Vrouw Antje*, kapt. K. D. de Grooth, van Droback. — Den 28 dito het kofschip *Maria Barbara*, kapt. D. Meesman, van Fredrikshall. — Den 29 dito het hoekerschip *Enigheden*, kapt. C. Olsen, van Oudsoen. — Den 30 dito het smakschip *de Vrouw Jantje*, kapt. J. Scherpbier, van Oudsoen; de schonerschepen *Orwell*, kapt. R. Cubitt, *Hope*, kapt. W. Cousins en *Northam*, kapt. D. Charrosin, alle drie van Londen; het kofschip *Margaretha*, kapt. T. K. Mulder, van Oleron; het brikschip *Wilhelm Friedrich*, kapt. S. A. Parr, van Droback. — Den 4 Junij de schonerschepen *Union*, kapt. H. B. Disneij, van Londen, *Marij & Rose*, kapt. A. Reach, van Kirkaldij en *Fame*, kapt. W. Barfield, van Londen. — Den 6 dito de kofschepen *Courier*, kapt. N. M. Lindegaard, van Newcastle en *de Houthandel*, kapt. D. K. de Grooth, van Christiaansand. — Den 7 dito het kofschip *de Vrouw Jantina*, kapt. H. H. de Weerd, van Christiaansand; de schonerschepen *Sarah & Helen*, kapt. J. Atkins, van Leith en *Friends*, kapt. J. Manning, van Londen. Den 8 dito het kofschip *Jonge Dirk*, kapt. W. H. Mulder, van Christiaansand.

Uitgezeild: Den 27 Mei het tjalkschip *de Oosterling*, kapt. B. Obbes, naar Carolinerzijl; het smakschip *de Vrouw Elizabeth*, kapt. J. H. Cappen en het kofschip *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker, beide naar Schotland. — Den 28 dito het smakschip *de Verwagting*, kapt. J. Eilers, naar Schotland. — Den 31 dito de kofschepen *de Hunze*, kapt. H. J. Ketelaar, naar Memel, *Wilhelmina*, kapt. R. K. Visser en *de jonge Jan*, kapt. J. K. Bart, beide naar Noorwegen; de schonerschepen *Flora*, kapt. J. Manning en *Livelij*, kapt. S. H. Finch, beide naar Londen. — Den 2 Junij de kofschepen *Arendina*, kapt. H. D. de Grooth, naar Hull, *Geertruida Hendrika*, kapt. E. R. Zoutman, op avontuur, *Margaretha*, kapt. K. F. Harding en *de Vrouw Antje*, kapt. K. D. de Grooth, beide naar Noorwegen. — Den 4 dito de kofschepen *de Drie Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, naar Liverpool, *Ludolf Theodorus*, kapt. J. A. Zijl en *Maria Barbara*, kapt. D. Meesman, beide op avontuur. — Den 6 dito het brikschip *Wilhelm Friedrich*, kapt. S. A. Parr, en het kofschip *de Jonge Derk*, kapt. H. E. Vos, beide naar Noorwegen. — Den 8 dito de schonerschepen *Hope*, kapt. W. Cousins en *Northam*, kapt. D. Charrosin, beide naar Londen. — Den 9 dito het schonerschip *Orwell*, kapt. R. Cubitt, naar Londen.

M E N G E L W E R K.

GEREGTELIJKE GENEESKUNDE.

Er is meermalen en niet ten onregte beweerd, dat er ten opzigte van Geregtelijke Schouwingen en in het opmaken der Visa Reperta door Geneeskundigen in het algemeen, niet al die naauwkeurigheid en volledigheid werden in acht genomen, als welke noodzakelijk zijn voor eenen Regter, om daaruit met zekerheid tot de schuld of onschuld van eenen van misdaad beschuldigde te kunnen besluiten. Van welk een hoog belang echter des Geneesheers beschouwing en conclusie in regtszaken zijn, heeft de ondervinding te dikwijls bewezen, dan dat zulks eenig betoog behoeft, en dat hoog belang bleek dan ook vooral bij verschil van beschouwingen over de oorzaak des doods bij vermoedelijken moord of manslag.— De vergelijking van een aantal Berigten van Bevinding of Schouwcedels uit verschillende Provincien en de dikwijls gegronde aanmerkingen daartegen ingebragt hebben de bevestiging gegeven, dat de zaak voor veel verbetering vatbaar is. Dat de Koninklijke verordeningen van den jare 1818 nimmer ten uitvoer zijn gelegd, zal hiervan mede oorzaak zijn, doch het ontbreken van een goed, doeltreffend en beknopt Hand- of Leerboek voor Geregtelijke Geneeskundigen is wel als een der voornaamste reden hiervan op te merken. Dit wezenlijk gebrek in de litteratuur van dat gedeelte der Geneeskunde heeft de heer A. L. LAND, Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde binnen deze Stad, genoopt, zooveel hem mogelijk, in deze behoefte te voorzien, door uit eigen onderzoek en overwegingen, zoo wel beoefenend als bespiegelend, en met behulp der beste Schrijvers een geheel zamen te stellen, vooral dienstig aan het oogmerk om bij de Schouwingen van lijken met vrucht te kunnen werkzaam zijn. Deze letterarbeid wordt als eene *Proeve* der geneeskundige Wereld aangeboden onder den titel van:

HANDLEIDING
BIJ HET
GEREGTELIJK-GENEESKUNDIG
ONDERZOEKEN VAN LIJKEN,

en 's mans nederigheid maakt geen hooger aanspraak, dan dat men goedgunstig erkenne zijne bedoeling, om aan Kunstgenooten gemak te bezorgen, bevorderlijk te zijn aan de handhaving van het Regt, en anderen op te wekken, om eene handleiding te leveren, zoo volmaakt als het belang der zaak vordert. Dat echter de kundige en verstandige Geneesheer, die nog onlangs met een zijner Vrienden voor de vruchten eens soliden arbeids met dubbeld goud werd bekroond, meer dan eene Proeve zal hebben geleverd, betwijfelen wij geenszins en durven alzoo gerustelijk dit werk, al had het zulk eene belangrijke bedoeling niet, aan ieder aanbevelen.

Na eene korte Inleiding over het zakelijk en vormelijk gedeelte der Geregtelijke Geneeskunde, bevat de:

I Afdeeling: Algemeene Regelen en Geregtelijk-Geneeskundige vormen, bij het Ger.-Geneeskundig onderzoek van lijken in acht te nemen,

En de II Afdeeling: Hoe en wat men te onderzoeken hebbe bij het Geregtelijk-Geneeskundig onderzoek van lijken.

Deze Afdeeling is in IX Hoofdstukken verdeeld, handelende over het onderzoeken bij *lijken in het algemeen*; en in het bijzonder bij lijken *van pas geboren kinderen*, *van gekwetste personen*, *van vermoedelijk verdronkenen*, *verhangenen of geworgden*, *verstikten*, *verhongerden*, *door koude gestorvenen* en *vergiftigden*.

Daarna volgen VI Aanhangsels:

I. Over de onderkenning van waren dood.
II. Over het onderzoek van rottende lijken.
III. Over de gereedschappen die men noodig heeft, bij het Geregtelijk-Geneeskundig onderzoek van lijken.
IV. Over het onderzoek van eene vrouw, ten aanzien van al of niet plaats gehad hebbende baring enz.
V. Over de onderkenning van onderscheidene vlekken in linnen, of op ijzer of staal,
En VI. Over den vorm van het Visum Repertum.
Eindelijk volgen 2 Tabellen bij het V Aanhangsel behoorende.
Druk en uitvoering zijn geheel voldoende.
Het bestek dezer aanbeveling gedoogt geen verdere uitbreiding of beoordeeling; men leze en merke slechts op, zonder vooroordeel of te groot zelfvertrouwen en met bescheiden toegevendheid; zoo zal men gewis door het prijslijk doel des Schrijvers zijn eigen nut en voordeel ook aan dat van het algemeen dienstbaar kunnen maken.

OVER DE GEVANGENISSEN IN NEDERLAND,

Door L. G. BOURICIUS, Lid der Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leeuwarden. Leeuwarden, SCHIERBEEK, 1838.

Het is moeijelijk den middelweg te gaan; er zijn er, die alles, wat in Nederland bestaat, minachten, omdat — Nederland hun Vaderland is; er zijn velen, die alles wat in Nederland bestaat, overheerlijk vinden, omdat — Nederland hun Vaderland is. Bij beiden is gebrek aan zelfstandigheid.

De schrijver van het werkje, aan het hoofd dezes opgegeven, heeft zijn standpunt en zijn weg zoo gekozen, dat zij ons en waarheidliefde en zelfstandigheid in zijn werk doen erkennen. Zekere Heer D. T. G. had in het *Journal de la Haije* denkbeelden vermeld over den staat der Gevangenissen in Nederland, welke de zaak schooner voorstellen dan de schrijver haar vindt. Deze naar zijn gevoelen onjuiste denkbeelden lokten hem uit, tot het bekend maken van zijn werk. Zijn doel was dit, de gebreken niet te verbergen, op dat ze konden genezen worden; zijn doel was ook, hulde te doen aan de pogingen, die reeds tot verbetering waren aangewend.

Dat is de middelweg, die moet bewandeld worden, door mannen, die vrienden van Volk en Koning, tevens vrienden der waarheid, der verlichting, vrienden van het echte liberalisme zijn. Als zij dezen middelweg bewandelen, mogen zij dan al verkeerd worden verstaan, door intrigues tegengewerkt; mogen zij dan al genoodzaakt zijn, harde waarheden te zeggen — zij gaan op hunnen weg voort, want zij weten wat zij doen. En als hunne tijdgenooten hen mogten miskennen, de nakomelingen zullen hunne waarde gevoelen. In dat opzigt beloonen waarheid en zelfstandigheid zich zelve. — Wie gevoelt niet wat de schrijver zeggen wil: „De tijd toch om met krachtige hand voort te werken is dáár; het Bestuur is werkzaam; het wil Nederland niet achterlijk doen blijven;" en verder „maar zoo snel is de werking des tijds, dat 1821 reeds verouderd is." „Jeugdiger denkbeelden ontstonden, werden elders in toepassing gebragt, en, even als alle andere volken, moeten wij de handen aan het werk slaan, *om niet achter te blijven*."

Het is goed, dat men de zaak zoo inkleedt, en zoo spreekt. Het is niet goed als men genoodzaakt wordt, die inkleeding weg te laten. Na een algemeen overzigt, wordt het stelsel van 1821 in deszelfs gevolgen beschouwd, daarna de wijzigingen medegedeeld, welke dat stelsel heeft ondergaan, en eindelijk eene oordeel- en menschkundige beschouwing van de eenzame opsluiting geleverd.

Voor eene korte aankondiging als deze, zoude eene opteling en vermelding van de juiste gezigtspunten te lang zijn. Overal blijkt een bezadigd onderzoek, door eenen waarlijk menschlievenden geest bestuurd, geleid te hebben tot opmerkingen, die, ook bij misdadigers, het menschelijke in den mensch leeren achten en behouden. Zoo wel de penale en onpractische voorstellen als de verlagende en brutale behandeling, beiden worden hier terug gewezen en gebragt tot eene doelmatige, door ondervinding, rede en gevoel aangewezen matiging.

Zonder twijfel zal het Bestuur dergelijke opmerkingen harer aandacht niet onwaardig keuren, en eene meer uitvoerige beoordeeling ter behoorlijker plaats dit werkje juister waarderen. Wij bevelen de lezing van hetzelve met gerustheid aan.
Overgenomen.

JUSTUS VAN EFFEN.

(Vervolg van No. 45.)

LEVENSLOOP.

Met weinig trekken zal ik den levensloop van den verdienstelijken Prozaschrijver schetsen, in welk karakter deze eenen onsterfelijken roem op het geletterd tooneel der wereld heeft behaald; die gewapend met zijn scherp vernuft en schrander oordeel den oorspronkelijken geest onzer Natie welligt voor eene geheele vervreemding en ontbinding heeft behoed, ten minste aan den noodlottigen Franschen invloed een slagboom heeft gesteld.

De korte vermelding zal genoegzaam zijn om daaruit tot de waarde zijner werken te kunnen besluiten en dezelve in verband te beschouwen met den geest des tijds in den aanvang der XVIII eeuw heerschende, en waarvan wij den ruwen omtrek hebben gegeven (1).

JUSTUS VAN EFFEN werd op den 11 van Sprokkelmaand 1684 te Utrecht geboren. Zijn Vader Melchior van Effen diende den Staat als Luitenant te paarde en had tot vrouw Maria Bom. Aanvankelijk werd hij in de Latijnsche en Grieksche talen onderwezen, waartoe zijn geboortestad de gunstige gelegenheid aan de hand gaf, en schoon hij door zijnen Vader tot de krijgsdienst bestemd scheen, volgde hij zijne neiging en smaak voor de beoefening der Letteren en Wetenschappen, waartoe de leiding van den geleerden Samuel Pitiscus hem van groot nut schijnt geweest te zijn. In de nieuwere, vooral de Fransche letterkunde, vond hij een groot behagen, zoodat hij deze met veel vlijt en goed gevolg bestudeerde, want reeds op zijn vijftiende jaar werd hij, welligt door in zijne eigen behoeften reeds vroegtijdig te moeten voorzien, als Gouverneur bij de zoons eener aanzienlijke Weduwe, Mevrouwe Bazin de Limeville (2), eene Fransche uitgewekene familie in 's Hage, geplaatst. In dit edel beroep, hoe weinig dan ook soms geacht, vooral wanneer het niet door vreemdelingen wordt bekleed, heeft VAN EFFEN een groot deel zijns levens doorgebragt, en bij tusschenpozen aan vele jonge lieden, uit aanzienlijke geslachten, als leermeester, vormer en vriend uitstekende diensten bewezen. Tijdens hij ten huize van den Heer van Duivenvoorde den post als Gouverneur vervuld had, werd hij door begunstiging van dezen in 1714 als tweede Gezantschaps-Secretaris naar Engeland benoemd ter gelukwensching van den nieuwen Koning George I, in gezelschap van den beroemden 's Gravesande, als eersten Secretaris. Op dezen togt, welke van Effen zich zeer ten nutte maakte, had hij een belangrijk verkeer met vele Engelsche geleerden, onder welke de groote Newton de eerste plaats bekleedde. Teruggekeerd tot zijnen begunstiger en tot zijnen voedsterling, vereerde de Heer van Duivenvoorde hem met het ambt van Secretaris van Geervliet in den Lande van Putten, welk ambt hij echter, als te veel nadeelig aan zijne Letteroefeningen, en te gering van inkomsten, om hem een duurzaam bestaan te verschaffen, slechts korten tijd bekleedde. Na den ontijdigen dood van zijnen kweekeling, was hij in dezelfde betrekking van Gouverneur eenigen tijd bij den jongen Graaf van Welderen, dien hij aan de Leijdsche Hoogeschool vergezelde. Daarna wenschte hij met dergelijk oogmerk naar Parijs te gaan, en was reeds bij eene dame voor haren zoon als Leermeester aangesteld, doch de verfoeijelijke laster eener schijnheilige vrouw, door hem te regt met den naam van Haagsche Pijlaarbijtster betiteld, en in een geestig Tooneelstuk voor hare moeite degelijk beloond, verloor hij dit aangenaam uitzigt. Dan spoedig ontving hij weder eenige vergoeding voor deze teleurstelling. Met den Prins van Hessen-Philipsthal, die aan het Zweedsche Hof de grillige fortuin najoeg, welke hij echter niet kon inhalen, deed hij in 1719 eene reis derwaarts en werd door de Koninginne met veel beleefdheid en onderscheiding behandeld, hem bij zijn afscheid eenen gouden gedenkpenning, op hare Krooning gemunt, vereerende.

In het Vaderland teruggekeerd, leefde hij van zijnen letterarbeid, en daarna een' nieuwen kweekeling, den zoon van den Heer Huisman, aan de Akademie te Leijden vergezellende, werd hij zelf in 1727 tot Doctor in de beide Regten bevorderd (3). Vervolgens werd hij onder zijnen begunstiger, den Ambassadeur van Welderen, tot eersten Gezantschaps-Secretaris naar Engeland benoemd, om Koning George II, die zijnen Vader opvolgde, met de komst tot den Troon geluk te wenschen, alwaar hij zeven maanden met het grootst genoegen vertoefde en van daar overladen met gunst, eer en achting, wegens zijne verdiensten als Schrijver van vele uitmuntende werken, na reeds bevorens tot Lid der Koninklijke Maatschappij van Wetenschappen te zijn aangenomen, naar zijn Vaderland terugkeerde om bij zijnen vriend den Grave van Welderen zijn intrek te nemen. Deze, onvermoeid in het weldoen van zijnen gunsteling, bezorgde hem het voordeelig ambt van Commies van 's Lands Magazijnen van Oorlog te 's Hertogenbosch, alwaar hij met een behoorlijk inkomen bezoldigd, zich in den echten staat begaf met Elisabeth Sophia Andriessen, die hij sints langen tijd eene vurige liefde had toegedragen. Zeer gelukkig, maar ook zeer kortstondig was dit Huwelijk. Eene kwijnende maagziekte maakte op den 18 September 1735 een einde aan zijn nuttig en belangrijk leven. Hij was een en vijftig jaren oud geworden en liet bij zijne bedrukte weduwe twee kinderen na.

Dit is in weinig woorden de geheele levensloop van een zeer verdienstelijk, braaf, kundig en godsdienstig man, die onder de *verstandigste* geleerden (4) van zijnen tijd een der hoogste plaatsen had ingenomen, en die als waardig Leermeester, voortreffelijk Schrijver, als uitmuntend Christen en waarachtig vriend der menschen hoogen lof, ja eerbied van het nageslacht verdient. Buiten zijne betrekking als Secretaris van Ambassadeurs bekleedde hij steeds den nederigen post van huisonderwijzer, en zijne pen moest hem ook veeltijds het levensonderhoud verschaffen. Zoodat geen hoogen rang, geen aardsch vermogen of groote rijkdom, bij de meeste der stervelingen voor de eenige waardij des levens geschat, hem is te beurte gevallen; dan VAN EFFEN had niets van dit alles noodig om zich boven het gros der menschen te verheffen, daar de adel zijner ziel, de deugdzaamheid zijns harten en de kloekheid zijns verstands, hem overal den hem toekomenden rang en stand in het maatschappelijk leven van zelven aanwees, terwijl zijn gul, rondborstig, waarheidlievend en aanminnig karakter, geest en leven aan de onderlinge gezelligheid bijzette.

Het Vervolg nader.

(1) Zijn leven is uitvoerig beschreven door Pieter Adriaan Verwer, geplaatst voor den 2 druk van den Hollandschen Spectator, en men vindt mede eene Levensbeschrijving in die van Nederl. Mannen en Vrouwen.

(2) Op eene tegenwerping van zijne jonge jaren tot zulk eene bediening, antwoordde VAN EFFEN, met alle beleefdheid aan Mevrouw Bazin, dat dit een gebrek was, hetwelk met den dag verbeterde.

(3) Zijne Dissertatie had ten onderwerp: *de Poena furti manifesti... over de straffe van den openbaren diefstal.*

(4) Het was toen even als nu een bijzonder prerogatief dat Geleerden *verstandig* waren, even als verstandig zonder *kleingeestig*, en kundig zonder *jaloersch* te zijn. Wat is er al niet in de geleerde wereld te betrachten.

De BOTER te Leeuwarden, den 8 Junij 1838, *f* 25,50 à *f* 26,50.
GROVE KAAS *f* 15,50 à *f* 20,00.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 186,00 het Last. — Tarwe *f* 9,08 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 9 Junij 1838.

			Gebl.
NEDERLAND.			
Werk. Schuld à 2½ pCt.	54¾	55	54⅞
Dito dito...... 5 „	101¾	101½	101⅝
Uitgest. Schuld........			
Kansbilj. van dito.....	25	25½	25¼
Amortis. Synd. 4½ pCt.	95	95½	95¼
Dito dito ..... 3½ „	79½	80	79¾
Handel-Maats. 4½ „	184¾	186	185⅝
Nieuwe dito.. 4½ „			
Dito dito 1837. 4½ „	100¾	101	100⅞
Entrepôt-Dok. 4½ „			
O. I. Leening. 4 „			
Dito.......... 5 „	99	99¼	99$\frac{3}{16}$
Aand. Kansb... 4 „			
Aand. Haarl. Spoorw.	116¾	117¼	117
Dito Rotterdam dito			
FRANKRIJK.			
Insch. Grootb.. 3 pCt.			
ENGELAND.			
Insch. Grootboek. 3 pCt.			
SPANJE.			
L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt.	21½	21¾	21$\frac{9}{16}$
Dito bij dito, onb. stukk..			
Passive................			
Deferred			
Fransche Uitgestelde...			
Engelsche dito			
PORTUGAL.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
NAPELS.			
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.			
Dito bij *Falc. & C.* 5 „			

			Gebl.
Leen. te L. bij *R.* 5 pCt.			
Aand. Tavogliere 3½ „			
Aand. te Parijs. 3½ „			
RUSLAND.			
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	104¾	105	104⅞
Dito dito 1828 en 29, 5 „	105	105¼	104⅞
Cert. d. 1831 en 33, 5 „	97	97½	97¾
Obl. te Londen.. 5 „			
Dito te Hamburg 5 „			
Inschrijv. in Assig. 6 „			
Certifi. van dito.. 6 „			
POLEN.			
Aand. met Lot. fl. 300 *f*			
„ „ „ „ 500 -			
PRUISSEN.			
Aand. met Lot. R. 50 *f*			
Neg. Londen 1830 4 pCt.			
OOSTENRIJK.			
Aand. met Lot. *f* 100 *f*			
Dito dito *f* 250..... -			
Metalliek....... 5 pCt.			
Dito............ 3 „			
Dito............ 2½ „			
Dito te Londen.. 5 „			
W. B. bij *Goll & C.* 5 „			
Dito............ 4 „			
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*			
DENEMARKEN.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
BRAZIL. dito dito 5 „			
LOUISIANA *H. & C.* 5 „			
DARMST. Aand. bij L.			

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt, ingevolge het 94ste der Artikelen van Overeenkomst, bekend, dat, door den *Raad*, in deszelfs zitting van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 9de en 92ste der evengemelde artikelen, is besloten tot de uitkeering van een *Dividend* over het Boekjaar 1837, ten bedrage van TACHTIG Guldens, over elk aandeel groot *f* 1000; staande *op naam*; en verwittigt dien ten gevolge de houders van *Aandeelen op naam*, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die Aandeelen afgegeven *nieuwe* Dividend bewijzen, tot de betaling, tegen intrekking van het *derde* derzelve, zal worden gevaceerd, bij de *Nederlandsche Bank* te *Amsterdam*, en wel te beginnen met *Woensdag* den *eersten Augustus* aanstaande.

Amsterdam, den 8 Junij 1838.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur fungerend Secretaris.*

*** Ondertrouwd:
Amsterdam, den 31 Mei 1838.
DANIEL SNIJDER *van Harlingen, Chirurgijn en Vroedmeester*, en
EVA MARGARETHA TRAMPEN.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd te Lemmer, den 3 Junij 1838:
C. P. BAKKER, en
D. S. VISSER.

Getrouwd;
Harlingen, den 4 Junij 1838.
T. J. ZWANENBURG, en
T. R. TUININGA.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 6 Junij 1838.
C. BRANTSMA, en
J. WIEMERS.

*** Getrouwd:
Bergum, den 7 Junij 1838.
JACOBUS FREDERIKUS MEIJER, *Rijks ontvanger te Giekerk*, met
JOHANNA WILHELMIJ.

LEEUWARDEN, den 2 Junij 1838. Heden beviel van eene DOCHTER, H. W. HESSELINK, geliefde Echtgenoote van
L. HARMSEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, P. FOLKERTSMA, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 5 Junij 1838.
F. STOETT.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, W. P. WIJBRANDI, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 6 Junij 1838.
T. J. EELKEMA.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER, WIETSKE WIJBRANDI, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 7 Junij 1838.
T. O. GORTER.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER, A. GALAMA, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 7 Junij 1838.
C. LE HEUX.

, Den 8 Junij 1838 beviel te Leeuwarden van eenen welgeschapen Zoon, die kort na de geboorte is overleden, de Hoog Wel Geborene Vrouwe Baronesse VAN HEEMSTRA, geboren Baronesse VAN PALLANDT.

Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, REGINA HENNING, geliefde Echtgenoot van
ALEXIUS MARTINI.
Leeuwarden, den 9 Junij 1838.

, Bij de smartelijke verliezen, die ik vroeger heb ondervonden, trof mij heden de gevoeligste slag mijnes levens.

Mijne geliefde Echtgenoote M. BUNING, werd mij en mijne Kinderen, na eene langdurige sukkeling door den dood ontrukt, zij mogt den ouderdom van 67 jaren en 2 maanden bereiken, waarvan ik 41 jaar met haar door eenen gelukkigen echt was verbonden. Haar zacht en kalm ontslapen, doe ons ook in dezen de hand van een Wijs en Goedertieren Hemel-Vader eerbiedigen.

Oosterzee, den 31 Mei 1838.
P. C. KOENTZ, *Predikant.*

, Het Kindje, over welks geboorte wij ons den 13 der vorige maand verheugden, werd ons heden door den dood ontnomen.

Leeuwarden, den 7 Junij 1838.
J. OOSTERHOFF, Wz.
A. PROOST.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op Zaturdag den 16 Junij e. k., des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar, aan de minstaannemenden aan te besteden:

Drie lakensche ROKKEN en PANTALONS voor Tamboers.
Vijf en zeventig dito ROKKEN en *vijf en tachtig* dito PANTALONS voor Schutters.
Vijf en tachtig stuks zwarte STROPDASSEN.
Vijf en tachtig paren zwart lakensche SLOBKOUSEN.
Vijf en tachtig SCHAKOTS.
Veertig roode POMPONS, met roode kwasten.
Vijf en veertig witte POMPONS, met roode kwasten,
En *veertig* paren roode WINGS; — een en ander ten dienste der Stedelijke Schutterij alhier.

Die hieraan gading maken, komen op tijd en plaats voornoemd, alwaar van heden af de voorwaarden van aanbesteding en de modellen, waarnaar de voorwerpen zullen moeten worden geleverd, voor de belanghebbenden, ter lezing en bezigtiging zullen liggen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PIER ZEPER.
Leeuwarden, den 2 Junij 1838.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

Verkoop op afbraak.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, presenteren aan den meestbiedende, op *afbraak* te verkoopen: Het LOGEMENT *DE WITTE AREND*, staande op de Marktstraat te Sneek, door *Dalsma* bewoond.

Wie gading maken, komen op Woensdag den 13 Junij 1838, des middags te 12 ure, op het Stadshuis te Sneek, waar de Conditien van nu af ter lezing liggen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Bij ontstentenis van den Burgemeester,
Sneek, den 26 Mei 1838.
De Wethouder,
I. WOUTERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
B. HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER GEMEENTE VAN APPINGEDAM, gedenken, op Donderdag den 5 Julij aanstaande, *zonder uitstel*, te laten Verharddraven en vereeren:

Eene fraai bewerkte ZILVEREN KOFFIJVAAS, tot Prijs, en een dito TABAKS-KOMFOOR, tot Premie.

Waarbij alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn en alhier nog geen Prijs hebben gewonnen.

De Paarden zullen daartoe tegen tien uren des morgens op het Raadhuis moeten worden aangegeven, om vervolgens gekeurd te worden; terwijl de Wedloop precies te twee uren een' aanvang zal nemen.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
S. REIJNDERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. J. BEBINGH, *Secret.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, roepen op alle Gereformeerde Floreenpligtige Stemgeregtigde Ingezetenen van den dorpe *Tietjerk*, om op Zaturdag den 16 Junij 1838, des voormiddags elf ure, in de Kerk te Tietjerk te compareren, ten einde te procederen tot stemming van eenen KERKVOOGD, in plaats van den tusschen tijds overleden Kerkvoogd *Hendrik Pieters Smids*, en tevens te delibereren en bij meerderheid te besluiten op eene dan te doene Voordragt of, en zoo ja, welke toelage aan den Predikant uit de Kerkebeurs zoude kunnen worden toegekend.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, roepen op alle Floreenpligtige Stemgeregtigde Ingezetenen van den dorpe *Tietjerk* (zonder onderscheid van Godsdienst), om op Zaturdag den 16 Junij 1838, des voormiddags elf ure, in de Kerk aldaar te compareren, en alsdan te procederen tot stemming van vier GECOMMITTEERDEN uit hun midden, ten einde mede uit te maken de gecombineerde Commissie tot vervulling van de vakante School te *Tietjerk*.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, maken bij deze bekend: dat de JAARMARKT te *Warns* om moverende redenen dit jaar zal invallen in plaats van den 24 en 25 Junij 1838, op den 21 en 22 bevorens.

Koudum, den 8 Junij 1838.
Grietman en Assessoren voornoemd,
G. A. AVENHORN VAN NAUTA.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALBARDA GERLSMA, *Secret.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, verzoeken door deze alle belanghebbenden bij de tienjarige revisie en vernieuwing van de *Floreen Registers* in deze Grietenij, plaats zullende hebben in de maanden Junij, Julij en Augustus van dezen jare, om, zooveel mogelijk, ter Secretarij der Grietenij te Heerenveen, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling, opgaven te willen doen van alle veranderingen, welke met betrekking tot hunne eigendommen op die registers noodzakelijk mogten zijn, en speciaal, voor zoo verre zij eigendommen in gemeenschap mogten bezitten, waarvan de *namen* en *aandeelen* der mede eigenaren vroeger niet of niet goed mogten zijn aangegeven of wel later zijn veranderd, daarvan naauwkeurige mededeeling te doen; zullende tot het ontvangen der mondelinge opgaven worden gevaceerd ter Secretarij 's voormiddags van negen tot twaalf ure van elken dag der week, buiten den Zon- en Zaturdag, en zulks tot den tienden Julij 1838 ingesloten.

Heerenveen, den 8 Junij 1838.
Grietman en Assessoren voornoemd,
H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN DER LAAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, verwittigen door deze alle Kooplieden en verdere belanghebbenden, dat op Donderdag den 28 Junij 1838, te *Heerenveen* zal worden gehouden de eerste der vier jaarlijksche BEESTENMARKTEN, en zulks op de geheel nieuwe en expresselijk daartoe ingerigte Marktplaats, welke zich door stand als anderzins ten gunstigsten aanbeveelt.

Voor degenen, die verder niet reeds van elders bekend mogten zijn met de tijdstippen, waarop de overige drie Jaarmarkten zullen plaats hebben, wordt tevens bekend gemaakt, dat dezelve zullen zijn op den derden Donderdag van ieder der maanden *Julij*, *Augustus* en *September*, waarvan de eerste in de maand *Julij* zal zijn *Beesten-*, *Varkens-*, *Schapen* en *Paardenmarkt*, en de tweede en derde in de maanden *Augustus* en *September Beestenmarkt*.

Heerenveen, den 8 Junij 1838.
Grietman en Assessoren voornoemd,
H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN DER LAAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WESTDONGERADEEL, vragen eenen ONDERMEESTER in de openbare School te *Holwerd*, op een Tractement van één honderd en vijftig Gulden in het jaar. Adspiranten zullen ten minsten den derden rang moeten bezitten om in aanmerking te kunnen komen, en zullen vóór den 1 Julij aanstaande franco zich moeten adresseren ter Secretarie te Ternaard, met hunne bewijzen van rang en goed gedrag.

DE KERKVOOGDEN te *Oosterend*, gedenken in hunne qualiteit, op Maandag den 25 Junij 1838, des namiddags te 2 ure, ten huize van *Pieter R. Oostra*, Kastelein te Oosterend, door een daartoe bevoegd Beambte, publiek aan den minstaannemende te besteden: Eene aanmerkelijke REPARATIE aan de KERK en TOREN te *Oosterend*; waarvan het Bestek van heden af ter lezing zal liggen bij voornoemden Kastelein te *Oosterend*, en aanwijzing van dit werk zal te bekomen zijn bij ARJEN G. TIMMINGA, Mr. Timmerman te *Oosterend*.

ROOMSCH CATHOLIJKE ARMVOOGDEN van *Leeuwarden*, zijn van voornemens om het benoodigde ROGGENBROOD voor de zes laatste maanden van dit loopende jaar, aan den laagst inschrijvende te besteden. Zij die hieraan gading maken, moeten hunne verzegelde en geteekende Briefjes vóór den zeventienden Junij aanstaande, aan het R. C. Armhuis in de Speelmanstraat in leveren, alwaar de Conditien ter lezing liggen.

Leeuwarden, den 7 Junij 1838.
N. L. METZ, *President.*
N. ROMPEL, *Secretaris.*

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdag den 13 Junij 1838, bij den finalen palmslag, des avonds te 7 ure precies, ten huize van *L. Rinkema*, bij de Groote Sluis aldaar, publiek presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend stuk BOUWLAND, groot volgens Kadaster 1 bunder 52 v. roede 30 v. el, onder Midlum gelegen, in het Kadaster bekend, *de Witte Weg* sectie C, no. 65, belast met één Floreen Dijkschatting; te aanvaarden na het rispen der Vrucht in 1838.

DE openbare Notaris G. WILHELMIJ, zal, op Donderdag den 14 Junij 1838, des namiddags 2 ure, ten huize van *Jacob IJpes Miedema*, Herbergier te Oenkerk, bij boelgoed verkoopen:

Het GRASGEWAS of den TOP van onderscheidene Miedlanden van de Heeren *A. Bruinsma*, *Looxma* en anderen, gelegen onder Wijns, Giekerk, Oenkerk en elders, en van het Miedland van de stad Leeuwarden, gelegen aan de Groote Wielen en den Straatweg, met de beide Schanzen. — Bij Biljetten gespecificeerd.

MR. F. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal, op Zaturdag den 16 Junij 1838, des namiddags te 4 ure, ten huize van *Gerke Ganzenga*, Kastelein te Ee, finaal, bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene hechte en ruime HUIZINGE, met STALLING, STELP, HOUT en TIMMERSCHUUR, KALKHUISJE en ERVE cum annexis, staande en gelegen te Ee, de Huizinge gequoteerd met no. 89, voorzien van onderscheidene Vertrekken, ruim Voorhuis, drie Putten, een Regenwatersbak en verdere commoditeiten, door *Klaas Dirks Zijlstra* en *Vrouw* als eigenaars bewoond; waarop bij de provisionele toewijzing is geboden de geringe som van *f* 1400.

De Conditien van Verkoop zijn bij Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur te Leeuwarden en bij den Notaris te vernemen.

DE Griffier G. J. STEENSMA, zal, op Zaturdag den 16 Junij 1838, des namiddags te drie ure, in de Herberg Rustenburg, aan het Langdeel onder Tietjerk, presenteren te verkoopen:

Het GRASGEWAS van eenige stukken Hooiland, gelegen in de nabijheid van Rustenburg, toebehoorende aan den Heer Doctor *Coulon* en anderen; benevens een stuk LIJSEN, eigen aan *Sake Bergsma*, gelegen aan de Lange Meer.

DE Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal, de gewone jaarlijksche MAAD VERHURING, dit jaar, houden:

Te Dragten, op Donderdag den 21 Junij, des namiddags te 5 ure, ten huize van den Herbergier *Tobias ten Brinke*.

En te Oudega, op Zaturdag den 23 dito, des namiddags te 3 ure, ten huize van den Herbergier *Harmanus Eldering*.

LEES HIER.

UIT DE HAND TE KOOP: Een OVERDEKT TJALKSCHIP, lang 14 el 2 palm, wijd 3 el 195 streep, en hol naar rato, met Zeil en Treil, Anker en Tros, Haken en Boomen, staand en loopend Want, zoo als hetzelve bevaren is door *Sietze Uiltjes de Jong*. Te bevragen bij GERBEN U. DE JONG, te Oppenhuizen.

Door toeval uit de hand te huur:

Eene welternering staande BAKKERIJ, met de daarbij behoorende *Gereedschappen*. Te bevragen bij J. VAN DER LAAN, Mr. Bakker te Workum. *Brieven franco.*

MEN VRAAGT BINNEN *LEEUWARDEN* TE HUUR: Een BURGER ONDERHUIS of INTREK, voor twee menschen; dadelijk te aanvaarden. Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, in de Galileër Kerkstraat.

Alle die genen, welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen GRIETJE RIENKS JIEPMA, laatst Weduwe van DOEKELE ANNES ALBERTSMA, in leven zonder beroep, gewoond hebbende en overleden te Swigchum, worden verzocht, daarvan opgave of betaling te doen, vóór of op Zaturdag den 23 Junij 1838, ten Kantore van den Notaris A. LIJCKLAMA, residerende te Leeuwarden.

DE ondergeteekende verwittigt het geëerd publiek, dat hij door aankoop eigenaar is geworden van het van ouds bekend LOGEMENT het *FORTUIN*, staande aan de Markt te Bolsward. Hij vleit zich, door het verbeteren der Stalling, het op nieuw inrigten der Logeervertrekken, het plaatsen eener nieuwe naar den laatsten smaak ingerigte Billart op de Bovenzaal, en door alles aan te wenden wat tot gemak en genoegen kan strekken, de gunst zoowel van het fatsoenlijk reizend Publiek als dat zijner Stadgenooten tot zich te trekken.
P. STALLINGA.

PS. Bij bovengemelde is te bekomen eene gebruikte BILLART, alsmede eene Brusselsche BILLART. Ook kan bij denzelven een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk wel verstaande, dadelijk, tegen goed loon, werk bekomen.

OP Dingsdag den 19 dezer zullen de Ondergeteekenden, op den hoek van de Naauwe Straat te Dockum, hunnen Winkel van WOLLEN, KATOENEN, ZIJDEN en MANUFACTUREN, als ook van echte Brabandsche en andere KANTEN, openen.

Terwijl zij zich minzaam bij het geëerd Publiek aanbevelen, beloven zij tevens, alles te zullen aanwenden, om zich door eene civiele en beleefde bediening het hun te schenken vertrouwen waardig te maken.

Dockum, den 11 Junij 1838.
PRELLER & BRUGGEMANN.

DE Ondergeteekende geeft door deze te kennen dat hij (benevens zijne Touwslagerij), mede fabriceert alle soorten van gele en bonte PAARDEDEKENS, STAL- en BED-DEKENS. Ook kunnen bij hem voor *Wol* Paarde- en Bed-Dekens worden gemaakt. Voorts kunnen nog bij denzelven op Wollen, Merinos en Zijden Stoffen alle kleuren worden geverfd.

J. B. WIELING,
op de Kleine Palen te Sneek.

IEmand bekwaam en genegen zijnde de RECEPTUUR en het BOEKHOUDEN voor een Medicinae Doctor waar te nemen, vervoege zich met Brieven franco bij den Apotheker N. T. HAVERSCHMIDT, te Leeuwarden.

DRie KNECHTEN, het *Timmeren* en *Metselen* goed verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen, bij SIKKE S. REISMA, bij den Beetgumermolen.

EEn à twee VERWERSKNECHTEN kunnen van stonden aan werk bekomen. Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, in de Galileër Kerkstraat te *Leeuwarden*. — *Brieven franco.*

TWee SCHOENMAKERSKNECHTS, die hun werk goed verstaan, kunnen dadelijk voor een jaar werk bekomen bij G. W. HAKQUEBART, te Berlikum.

EEn KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan van stonden aan voor een jaar vast werk bekomen bij T. S. SNIJDER, Mr. Kleermaker te Bozum. *Brieven franco.*

EEn BAKKERSKNECHT die zijn werk geheel of ten deele verstaat, kan van stonden aan eene dienst bekomen bij MEINDERT T. MEINDERTSMA, Mr. Bakker te Wierum.

EEn BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen. Adres bij W. LAUTENBACH, letter B, no. 105, te Leeuwarden. *Brieven franco.*

WIe een SCHAAP vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen, bij J. D. OOSTRA, te Beers.

WIe een SCHAAP vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij D. IJ. TAMMENGA, te Jellum.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ